

Sag T-11/95

BP Chemicals Ltd mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Statsstøtte — annullationssøgsmål — frister — individuelt berørte personer — princippet om en privat investor under normale markedsøkonomiske forhold — indledning af en procedure i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2«

Rettens dom (Anden Udvidede Afdeling) af 15. september 1998 II - 3240

Sammendrag af dom

- 1. Annullationssøgsmål — frister — begyndelsestidspunkt — dato for kendskab til retsaken — subsidiært — dato for offentliggørelsen
(EF-traktaten, art. 93, stk. 2, og art. 173, stk. 5)*
- 2. Annullationssøgsmål — fysiske eller juridiske personer — retsakter, der berører dem umiddelbart og individuelt — Kommissionens beslutning om en støttes forenelighed med fællesmarkedet — konkurrerende virksomhed, som ikke har deltaget i proceduren ved Kommissionen — retlig interesse
(EF-traktaten, art. 93, stk. 2, og art. 173, stk. 4)*

3. *Annullationsøgsmål — fysiske eller juridiske personer — retsakter, der berører dem umiddelbart og individuelt — Kommissionens beslutning om at kvalificere en statslig foranstaltning som statsstøtte eller om en støttes forenelighed med fællesmarkedet — ikke indledning af den kontradiktoriske procedure — konkurrerende virksomhed — retlig interesse (EF-traktaten, art. 93, stk. 2 og 3, og art. 173, stk. 4)*

4. *Statsstøtte — Kommissionens undersøgelse af et kapitalindsæud — indledende fase og kontradiktorisk procedure — bestemmelsen af en statslig foranstaltning som statsstøtte — vanskeligheder med hensyn til vurderingen — Kommissionens forpligtelse til at indlede en kontradiktorisk procedure (EF-traktaten, art. 93, stk. 2 og 3)*

1. Det følger af ordlyden af traktatens artikel 173, stk. 5, om fristen for anlæg af annullationsøgsmål, at kriteriet om datoen for kendskab til retsaktens udgangspunkt for søgsmålsfristen er subsidiært i forhold til kriterierne om retsaktens offentliggørelse eller meddelelse.

Når den omstridte beslutning er blevet offentliggjort, begynder søgsmålsfristen at løbe fra offentliggørelsesdatoen. Eftersom det er fast praksis, at Kommissionens beslutninger om at afslutte en undersøgelse af støtteforanstaltninger i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2, offentliggøres i De Europæiske Fællesskabers Tidende, kan en borger, som anfægter en beslutning om afslutning af en sådan procedure, og som har haft kendskab til beslutningen inden dens offentliggørelse, med føje påregne, at beslutningen vil blive offentliggjort i Tidende.

2. En beslutning, som er rettet til den pågældende medlemsstat, og hvori Kommissio-

nen erklærer en national støtte forenelig med fællesmarkedet, berører umiddelbart og individuelt i henhold til traktatens artikel 173, stk. 4, de virksomheder, som har taget initiativ til den klage, der har givet anledning til iværksættelsen af proceduren i traktatens artikel 93, stk. 2, og som har indgivet bemærkninger, der har været afgørende for procedurens forløb, såfremt virksomhedernes markedsstilling påvirkes væsentligt af den støtteforanstaltning, som nævnte beslutning omhandler.

Når derimod en virksomhed ikke har påberåbt sig sin ret til at fremsætte bemærkninger som led i proceduren i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2, påhviler det denne virksomhed ved et søgsmål om annullation til prøvelse af en beslutning fra Kommissionen om at afslutte nævnte procedure at godtgøre, at virksomheden i henhold til artikel 173, stk. 4, er individuelt berørt af den anfægtede retsakt. Med henblik herpå er den omstændighed, at en retsakt kan have indvirkning på konkurrenceforholdene på det pågældende marked, ikke i sig selv tilstrækkelig til, at enhver erhvervsdrivende

som på en eller anden måde konkurrerer med adressaten for retsakten, kan anses for umiddelbart og individuelt berørt heraf. Det påhviler i dette tilfælde sagsøgeren at godtgøre, at der foreligger en særlig konkurrencesituation, hvorved sagsøgeren i relation til den pågældende statsstøtte adskiller sig fra alle andre erhvervsdrivende.

3. Når Kommissionen uden at indlede proceduren i traktatens artikel 93, stk. 2, fastslår, at en statsstøtte i henhold til stk. 3 i samme artikel er forenelig med fællesmarkedet, eller at der ikke foreligger en støtte, må de parter, der er tillagt de i traktatens artikel 93, stk. 2, fastsatte processuelle garantier, anses for at være individuelt berørt af beslutningen om denne konstatering i henhold til traktatens artikel 173, stk. 4.
4. Proceduren i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2, er uundværlig, når Kommissionen støder på alvorlige vanskeligheder ved undersøgelsen af, om en støtte er forenelig med fællesmarkedet. Kommissionen kan derfor kun begrænse sig til den indledende fase i medfør af traktatens artikel 93, stk. 3, i forbindelse med en godkendelse af en støtte, såfremt den efter en første undersøgelse kan nå til den opfattelse, at den påtænkte foranstaltning er forenelig med traktaten. Hvis Kommissionen på grundlag af denne første under-

søgelse imidlertid når til den modsatte opfattelse, eller ikke har kunnet overvinde alle vanskelighederne ved bedømmelsen af, om foranstaltningen er forenelig med fællesmarkedet, skal den indhente alle de nødvendige udtalelser og indlede proceduren efter artikel 93, stk. 2.

Kommissionen kan ligeledes være forpligtet til at indlede proceduren efter artikel 93, stk. 2, såfremt Kommissionen efter en første undersøgelse ikke har kunnet overvinde alle vanskeligheder ved bedømmelsen af, om en foranstaltning udgør en statsstøtte, i hvert fald når Kommissionen ved denne første undersøgelse ikke kan nå til den opfattelse, at den pågældende foranstaltning, hvis det antages at den udgør en støtte, under alle omstændigheder er forenelig med fællesmarkedet.

Den omstændighed, at en offentlig virksomhed allerede har foretaget kapitalindskud, der betegnes som »støtte«, i sit datterselskab, udelukker ikke i sig selv muligheden for, at et senere kapitalindskud kan betragtes som en investering, der opfylder kriteriet om den private investor, der virker under normale markedsøkonomiske vilkår. Når der imidlertid er tale om tre kapitalindskud foretaget af samme investor i en toårig periode, hvoraf de to første ikke har givet noget afkast, tilkommer det Kommissionen at undersøge, om det er rimeligt at udskille det tredje indskud fra de to første og betragte dette som en selvstændig investering, som opfylder kriteriet om den private investor. Blandt de elementer, der er relevante i denne forbindelse, er den tidsmæssige rækkefølge af kapitalindskuddene, disses formål samt datterselskabets situation på det tidspunkt, hvor beslutningen om de enkelte indskud blev truffet.

Den omstændighed, at Kommissionen under sagen har fremlagt selvmodsigende beregninger og ikke har været i stand til at fremlægge de beregninger, den foretog på det relevante tidspunkt, og på grundlag

af hvilke den traf sin konklusion med hensyn til kapitalinskuddets afkast, bekræfter i den foreliggende sag, at det var yderst vanskeligt at afgøre, om dette kapitalinskud ikke udgjorde statsstøtte.